

Правилник за управление на интелектуалната собственост на Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна

Приет с решение на Академичния съвет на Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна на 22.02.2016 г. (Протокол № 59/ 22.02.2016 г.)

Преамбюл

Медицински университет „Проф. д-р Параскев Иванов Стоянов“ (МУ-Варна) инициира, организира и контролира провеждането на научно-изследователска дейност от членовете на академичния състав и обучаващите. Основна цел е развитието на науката и внедряване в практиката на резултатите от научно-изследователската дейност, провеждана в Университета.

Цели

Чл.1. (1) При осъществяването на научно-изследователска дейност, МУ - Варна се стреми към постигането на следните цели:

- (а) създаването и разпространението на обектите на интелектуална собственост в резултат на извършваната научноизследователска дейност;
- (б) създаването и разпространението на обектите на индустриална собственост в резултат на извършваната научноизследователска дейност;
- (в) създаване на възможности получените обекти на интелектуална собственост да бъдат развити и внедрени в практиката;
- (г) подобряване на възможностите за професионално развитие и квалификация на академичния състав и студентите;

Обхват

Чл.2. (1) Настоящият Правилник урежда възникването, управлението, упражняването и прехвърлянето на права върху интелектуална и индустриална собственост, притежавана от и/или създадена в рамките на Университета, под формата на изобретения, научния изследвания, преподавателска или друга дейност.

(2) Този Правилник обхваща всички права на интелектуална или индустриална собственост, притежавани или управлявани от Университета, когато:

а) интелектуалната или индустриалната собственост е възникнала в резултат на изпълнение на трудовоправните задължения на работник/служител. Това включва интелектуална собственост, възпроизведена в учебни материали, помагала, научни трудове, индустриална собственост под формата на новосъздадени изобретения, създадени от академичния състав при изпълнение на дейност по трудови правоотношения.

б) интелектуалната или индустриалната собственост е възникнала в резултат на сключен договор за съвместно изследване или споразумение за безвъзмездна помощ.

в) интелектуална или индустриална собственост, създадена по договор чрез възлагане.

(3) Правилникът урежда и използването на права на интелектуална и индустриална собственост на трети лица, с цел осигуряване на свободното им упражняване за дейностите на Университета.

Принципи

Чл.3. (1) При осъществяване на научноизследователската дейност, МУ-Варна се ръководи от следните принципи:

а) насърчаване създаването, използването и защитата на интелектуалната и индустриалната собственост с цел оптимизирането на социално-икономическите ползи от нея;

б) предвиждане на необходимите насърчителни мерки, за да се гарантира, че политиката за управление на интелектуалната или индустриалната собственост ще се прилага адекватно;

в) публично оповестяване на резултатите от научноизследователската и развойната дейност.

(2) Университетът следва да защитава и упражнява своята интелектуална и индустриална собственост в съответствие със законодателството на Република България и нормите на Европейското право.

Обекти на индустриалната собственост, възникнали в резултат на научноизследователската дейност. Регистрация

Чл. 4. Патентоспособно изобретение, съгласно разпоредбите на чл. 6 и следващи от ЗППМ, създадено в резултат на научноизследователската дейност, същото следва да бъде патентовано.

Чл.5. (1) Когато изобретението по чл.4 е създадено при изпълнение на задължения, произтичащи от трудови или други правоотношения на изобретателя, освен ако с договора не е предвидено друго, изобретението е служебно.

(2) Изобретението е служебно съгласно предходната алинея, когато при създаването му:

1. изобретателят е изпълнявал присъщите за длъжността му трудови задължения;

2. изобретателят е изпълнявал задължения извън посочените в т. 1, но те специално са му били възложени и от това се е очаквало създаването на изобретение;

3. изобретателят е използвал материални или финансови (парични) средства, осигурени от Университета, или знания и опит, придобити в резултат на работата.

(3) Когато изобретението е служебно само по отношение на един или на няколко от изобретателите, съответно изпълнителите, разпоредбите на предходните алинеи се прилагат само по отношение на тези изобретатели, на техните работодатели и възложители.

(5) Изобретателят, съответно изпълнителят, по смисъла на този член е длъжен в тримесечен срок от създаването на изобретението да уведоми писмено за това Университета, в качеството му на работодател или възложител.

(6) Изобретателят, който е създал служебно изобретение, има право да бъде посочен и право на справедливо възнаграждение, ако такова не е било предвидено в съответния договор. При определяне на възнаграждението се вземат предвид:

1. печалбата, реализирана от всички видове използване на изобретението по време на действието на патента;

2. ценността на изобретението;

3. приносът на Университета, изразяващ се в инвестираните средства за създаване на изобретението, предоставеното оборудване, материали, знания, опит, персонал и друга помощ. Възнаграждението се дължи от Университета, а когато той не е патентоприетел - от него и патентоприетеля солидарно.

(7) Когато възнаграждението по предходната алинея, независимо дали е уговорено в договор или е определено съгласно посочените правила, е несправедливо с оглед на реално получената печалба и ценността на изобретението, то може да бъде увеличено по искане на изобретателя.

Чл.6. (1) Правото на заявяване за регистрация на изобретенията принадлежи на изобретателя или на неговия правоприменник. Когато правото на заявяване принадлежи на няколко лица, то се упражнява от тях съвместно. Отказът на едно или на няколко от тях да участват в заявяването или в процедурата по издаване на патента не е пречка останалите да извършват предвидените в този закон действия.

(2) Счита се, че заявителят има право на заявяване, докато не се установи друго по съдебен ред.

(3) Правото на заявяване на изобретение, получено при изпълнение на задължения, произтичащи от трудови или други правоотношения на изобретателя,

принадлежи на Университета. МУ-Варна подава заявка в тримесечен срок от получаване на уведомление от изобретателя за създаването на изобретението. Правото на заявяване може да принадлежи съвместно на Университета и на изобретателя, ако това е предварително уговорено в договор.

(4) Когато изобретението е създадено въз основа на договор, правото на заявяване принадлежи на Университета, в качеството му на възложител освен ако друго не е предвидено в договора.

Чл.7. (1) Университетът, изобретателят и изпълнителят са длъжни да се въздържат от действия, които накърняват правата по този член.

(2) Когато предмет на патента е продукт (изделие, устройство, машина, съоръжение, вещество и др.), патентоприитежателят има право да забрани на трети лица да извършват следните действия:

1. произвеждане на продукта;
2. предлагане за продажба, търговия с продукта, включително внос, използване или съхраняване на склад на продукта за предлагане, продажба или използването му.

(3) Когато предмет на патента е метод, патентоприитежателят има право да забрани на трети лица да извършват следните действия:

1. прилагане на метода;
2. извършване на всички действия, изброени в ал. 2, т. 2, по отношение на продукта, директно получен при използване на метода.

(4) Предоставяната с патент закрила на биологичен материал, притежаващ специфични качества в резултат на изобретението, обхваща всеки биологичен материал, извлечен от този биологичен материал посредством размножаване или мултиплициране в идентична или различна форма и със същите качества.

Право на патент върху обектите на индустриалната собственост, възникнали в резултат на научноизследователската дейност

Чл.8. Правото на патент принадлежи на лицето, което има право на заявяване по силата на чл. 6 от настоящия Правилник.

Обекти на интелектуалната собственост, възникнали в резултат на научноизследователската дейност. Права и притежатели.

Чл.9. В резултат на научноизследователската дейност могат да възникнат обекти на авторското право и сродните му права. Това могат да бъдат права, включващи, но не ограничаващи се до следното: мултимедийни продукти, бази данни, компютърен софтуер, статии, сборници, учебни материали, водените дневници и др.

Чл.10. (1) Насърчава се активното участие на академичния състав на МУ-Варна, заедно с неговите студенти в създаването на обекти на интелектуалната собственост в резултат на научноизследователската дейност.

(2) Авторското право върху произведение, създадено в рамките на трудово правоотношение, принадлежи на автора.

(3) Университетът има изключително право без разрешение на автора и без заплащане на възнаграждение, доколкото в трудовия договор не е уговорено друго, да използва така създаденото произведение за свои цели. Университетът може да упражнява това право по начин и до степен, съответстващи на обичайната му дейност.

(4) Авторското право върху произведение, създадено по поръчка, принадлежи на автора на произведението, освен ако в договора за възлагане не е предвидено друго.

(5) Ако не е уговорено друго, Университетът в качеството си на поръчвач има право да използва произведението без разрешение на автора за целта, за която то е било поръчано.

(6) На студентите следва да се предостави възможност да участват в научноизследователската дейност съвместно с Института и неговия академичен състав.

(7) В случаите, когато изследователски проект е субсидиран от трета страна по силата на договор или дарение, студенти могат да участват в проекта, като сключат предварителен договор за това с Университета. Договорът урежда собствеността върху интелектуалната собственост, както и на предоставянето на права по нея, за всеки конкретен случай.

(8) Ръководителят поема задължението да уведоми студентите за всякакви договорни въпроси или въпроси от конфиденциален характер, свързани с интелектуалната собственост преди започването на проекта по изследователската дейност.

(9) Студенти, които са допринесли за развитието на интелектуална собственост чрез създаването на проекти, дисертации или изследвания във връзка с научноизследователската дейност, следва да уведомят за това своя ръководител.

Участие на трети страни в научноизследователската дейност

Чл.11. Трети страни могат да участват в научноизследователската дейност на Университета по силата на договор за поръчка, уреждащ правото на собственост върху интелектуалната и индустриалната собственост, неговото упражняване и прехвърляне.

Право на собственост и неговото упражняване в резултат на изследователска дейност, финансирана от трети лица или консултантска дейност

Чл.12. (1) В случаите, при които интелектуалната или индустриалната собственост възниква в резултат на изследователска дейност, финансирана от трети лица, собствеността и упражняването на права върху същата се уреждат в писмен договор между страните.

(2) В случаите по ал.1 всички преподаватели и студенти, участващи в проекта, който се финансира изцяло или частично от трети лица, следва да бъдат уведомени от лицето, водещо проекта за договорните клаузи преди започване на изследването.

(3) В случаите, при които Университетът сключва договор с трета страна за консултация при осъществяването на изследователската дейност, при който се предвижда същата да се осъществи от служител на Университета, отношенията, свързани със собствеността върху интелектуалната или индустриалната собственост, произтичаща в резултат на предоставените консултации, следва да се уреждат с договор за всеки конкретен случай.

Колективно упражняване на права на интелектуалната и индустриалната собственост. Съвместни изследвания. Собственост.

Чл.13. (1) При извършване на съвместни изследвания с други научноизследователски организации, собствеността върху новите знания следва да принадлежи на страната която ги е създала, но може да бъде предоставена на различните страни въз основа на договорно споразумение, сключено предварително, отразяващо адекватно съответните интереси, задачи, финансово и друго участие на страните в проекта.

(2) Когато в резултат на съвместната изследователска дейност се създаде изобретение и патентът е съпритежание на повече от едно лица и между тях не е уговорено друго, изобретението може да се използва от всеки съпритежател в пълен обем, а всички останали права се упражняват със съгласието на всички съпритежатели. В тези случаи се прилагат правилата за съсобственост съгласно Закона за собствеността.

(3) Във всички случаи на съвместно създаване на произведение под формата на учебни материали, сборници, помагала и други, авторското право върху произведение, създадено от две или повече лица се определя, съобразно разпоредбите на Закона за авторското право и сродните му права.

(4) За всяко използване на произведението и за преработването му е необходимо съгласието на всички съавтори, с изключение на случаите по чл.10.

(5) Правото на интелектуална собственост върху създадени научни тези и дисертации принадлежи на техния автор. Същият може да го прехвърли на Университета по силата на договор, сключван за всеки конкретен случай.

Специфични обекти на интелектуална собственост, създадени в резултат на изследователска дейност

Чл.14. (1) Авторското право върху компютърни програми и бази данни, създадени в рамките на трудово правоотношение, принадлежи на Университета.

(2) Университетът притежава собствеността върху целия софтуер и свързаните с него системи, които са получени в резултат на нормалното упражняване на трудово-правните задължения на персонала.

(3) Университетът запазва също правото си на собственост върху софтуер и свързаните с него системи, които са получени в резултат на участието на студенти в изследователската дейност.

(4) Университетът притежава собствеността върху базите данни, които са получени в резултат на нормалното упражняване на трудовоправните задължения на персонала.

(5) Университетът запазва също правото си на собственост върху базите данни, които са получени в резултат на участието на студенти в изследователската дейност.

(6) В случаите, в които авторското право принадлежи на Университета, академичният състав, студентите и третите страни следва да използва следното съобщение върху всички материали: “© наименованието на Университета 20[xx]. Всички права запазени.”

Предоставяне на права по интелектуалната и индустриалната собственост, създадена в резултат на научноизследователската дейност

Чл.15. (1) Предоставянето на права по интелектуалната и индустриалната собственост, създадена в резултат на научноизследователската дейност е в зависимост от съответните обекти и се разглежда отделно за всеки конкретен случай.

(2) Авторът отстъпва на Университета изключителното или неизключителното право да използва създаденото от него произведение при определени условия и срещу възнаграждение за всеки конкретен случай с договор за използване на произведението. В договора може да бъде договорено възнаграждение.

(3) Когато отстъпи на Университета изключително право за използване на произведение, авторът не може сам да го използва по начина, за срока и на територията, уговорени в договора, нито да отстъпва това право на трети лица.

(4) Когато отстъпи на Университета неизключително право за използване на произведение, авторът може сам да го използва, както и да отстъпва неизключително право върху същото произведение на трети лица.

(5) Договорът за използване на произведение може да се сключи за срок до десет години.

(6) Когато се касае за прехвърляне на права по патентовани изобретения, се предвижда сключването на лицензионни договори за всеки конкретен случай. Лицензията може да бъде обикновена, изключителна, пълна или ограничена.

(7) При обикновената (неизключителна) лицензия лицензодателят, преотстъпвайки лицензия на едно лице, запазва правото си да преотстъпва такава лицензия и на други лица, както и сам да използва нематериалния обект. Освен ако не е предвидено изрично в договора, лицензополучателят няма право да преотстъпва лицензия на други лица.

(8) Изключителната лицензия следва да бъде изрично уговорена. В този случай лицензодателят няма право да отстъпва предмета на лицензията на други лица и може да използва обекта само ако изрично е уговорено. Лицензополучателят има право да преотстъпва правата по лицензията на трети лица чрез сублицензии. Това право може да бъде ограничено чрез изрична уговорка или да се постави в зависимост от съгласието на лицензодателя.

(9) Пълна е лицензията, при която не се предвиждат ограничения за използване на обекта на индустриална собственост.

(10) Ограничената лицензия може да съдържа ограничения в използването, които следва да се уговорят за всеки конкретен случай.

Чл.16. Вън от изброените в чл. 15 от настоящия Правилник случаи на предоставяне на правата по индустриална и интелектуална собственост, същите следва да се прехвърлят и предоставят при спазване разпоредбите на българското законодателство.

Конфиденциална информация

Чл.17. (1) Персоналът, студентите и третите страни, страни по договорни правоотношения във връзка с извършването на научноизследователската дейност се задължават да не използват или разгласяват информация, станала им достъпна с изпълнение на задълженията по договорното правоотношение и посочена в договора или в условията на научноизследователския проект като конфиденциална

(2) Забранява се използването или разгласяването на информация и когато тя е узната или съобщена при условие да не бъде използвана или разгласявана.

Установяване на нарушения на правата върху интелектуална и индустриална собственост

Чл.18. При установяване на нарушение на правата върху обектите на интелектуална или индустриална собственост, залегнали в настоящия Правилник, Университетът запазва правото си да сезира съответните компетентни органи.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. За всички неуредени в настоящия Правилник въпроси се прилагат правилата на българското законодателство.

§2. Настоящият Правилник е приет с решение на Академичния съвет на МУ-Варна „Проф. Д-р Параскев Стоянов“, от 22.02.2016 г. (Протокол № 59/22.02.2016 г.) и влиза в сила от датата на приемането му.